

بنام خداوند بخشاینده و مهربان

اساسنامه حزب وطن

حزب وطن عالیترین شکل سازمان سیاسی سراسری وطنی وطندوستان افغانستان است که در آن افراد پیشگام ، آگاه ، متعهد ، مؤمن و با وقف ، ازمیان مردم افغانستان ، بطور داوطلبانه متحد گردیده ، با اعتقاد به وفاق ملی و با اتکا به ارزش‌های دمکراتیک و ترقیخواهانه فرهنگ افغانی و اصول پذیرفته شده عام بشری ، جهت ایجاد ، تحکیم ، گسترش و تعمیق ارزش‌های اجتماعی - اقتصادی جامعه رفاه و ساختار های مدنی لازمی آن ، مبتنی بر مرآمنامه تدوین شده خویش ، مجاهدت مینماید .

حزب وطن محصول قانونمند تکامل تاریخی و وارث نهضت آزادیبخش و ترقیخواه مردم سرزمین باستانی ما بوده ، از متن آن قامت برافراشته ، با درنظرداشت درسها و تجارب حاصله از این نهضت و تلفیق آن با اندیشه های صلح خواهانه و حقایق جهان معاصر ، اهداف خویش را معین نموده و حیات درونی خود را تنظیم مینماید .

اعتقاد به اندیشه سیاسی مصالحه ملی مبتنی بر اصل جاویدان «و صلح الخیر»؛ باور به ارزش‌های جامعه مدنی واز جمله دموکراسی و پلورالیزم سیاسی – عقیدتی، سرشت حزب وطن را تشکیل میدهد. بنابر چنین سرشنی، حزب حیات درونی خویش را نیز مبتنی بر اصول دموکراسی و پلورالیزم نظریاتی (وحدت در تنوع) انتظام می‌خشد؛ تا اعضای حزب بتوانند تنوع نظریات را ارایه و جایگاه شان را در آرایش نیروهایی ثابت نمایند که در درون حزب با رعایت ارزش‌های مندرج مرآمنامه و اساسنامه آن، تبارز نموده و یا مینمایند.

حزب وطن که بمنظور اختصار در متن این سند "حزب" نیز خوانده می‌شود، حیات درونی خود را مطابق به اصول ذیل تنظیم مینماید:

فصل اول

شرایط عضویت، وظایف و حقوق اعضای حزب

ماده اول: هر افغان که سن ۱۸ سالگی را تکمیل، از اهلیت حقوقی برخوردار، مرآمنامه و اساسنامه حزب را قبول و حاضر گردد در تحقق آن - با اشتراک آگاهانه و داوطلبانه دریکی از واحدهای ساختاری حزب - سهم بگیرد؛ عضویت حزب سیاسی دیگررا نداشته و به

خیانت ملی و جنایت محکوم نشده باشد ، به عضویت حزب پذیرفته میشود . تقاضای کسب عضویت حزب بصورت انفرادی و جمیعی صورت گرفته میتواند .

قاضی ها ، څارنوال ها ، کادر رهبری و سایر منسوبان اردو و قوای امنیتی کشور (پولیس و امنیت ملی) نمیتوانند در دوره رسمی انجام وظایف مذکور ، عضویت حزب را کسب نمایند .

ماده دوم - هر عضو حزب مکلف است:

- در جلسات یکی از واحد های تشکیلاتی حزب شرکت ، دستیار حزب را اجرا و از فعالیت حزبی خویش گزارش دهد .

- در ک خویش را از محتوای مرآمنامه و اساسنامه حزب تکمیل و تلاش نماید در حدود امکان و ضرورت سطح آگاهی خود را از مسایل سیاسی ، اجتماعی و اقتصادی پیوسته ارتقا داده و خود را از اوضاع کشور و جهان مطلع سازد .

- در تبلیغ و ترویج مرآمنامه ، سیاست های جاری و دورنمایی حزب در میان مردم و جلب آنان به حمایت از این سیاست ها ، فعالانه سهم بگیرد . بهترین نمایندگان مردم را به کسب عضویت حزب تشویق نماید و با استفاده از امکانات خویش برای ارتقای اعتبار حزب در عرصه ملی و بین المللی تلاش نماید .

- اعتقادات ، سفن و عنفات پسندیده مردم را رعایت و در حیات روزمره بمتابه فرد باتقوا ، صادق ، متواضع ، سرمشق برای دیگران و خدمتگزار مردم عمل نموده ، از کردار و گفتاری احتراز نماید که در میان مردم به اعتبار و حیثیت او بمتابه عضو حزب صدمه میزند .

- حق العضویت خود را بموقع بپردازد و برای تقویت بنیه مالی حزب از طریق جلب کمکهای داوطلبانه اعضا و سایر هواداران حزب ، تلاش نماید .

ماده سوم - هر عضو حزب حق دارد که :

- با رعایت اصل « وحدت در تنوع» در حیات درونی حزب ، در بحث ها روی مسایل جاری و دورنمایی حزب فعالانه سهم بگیرد ، نظریات خویش را - بمنظور جلب حمایت از آن - در جلسات حزبی ، در میان سایر اعضای حزب ، در مطبوعات حزبی و سایر رسانه های گروهی مطرح و مبتنی براین نظریات جایگاه خویش را در آرایش نیروهایی تثبیت نماید که در درون حزب با رعایت مرام نامه و ارزشها مدرج این سند ، تبارز نموده و یا مینماید .

- در انتخابات برای احراز مقامات حزبی بحیث انتخاب شونده و انتخاب کننده اشتراك نماید، درین رابطه

و سایر موارد بطور مثبت و یا منفی ابراز رای و یا از دادن رای امتناع نماید.

- از عملکرد مقامات و اعضای حزب منجمله از خود ، در قبال کاستی های مربوط به زندگی و فعالیت حزبی انتقاد نموده ، عقاید خویش را در مورد (موارد) دلایل انتقاد مطرح شده و چگونگی رفع آن ، ابراز نماید

- در جلسات حضور یابد که درباره فعالیت ها و سرنوشت او بحث و تصمیم اتخاذ میگردد . در صورت عدم موافقت با تصامیم اتخاذ شده به مقامات بالاتر تا سطح مجمع عالی حزب مراجعه نماید.

- هر موقعیه بخواهد از مقامات و یا هم از عضویت حزب استفاده دهد.

فصل دوم

ساختار تشکیلاتی حزب

مادهٔ چارم- ساختار تشکیلاتی حزب مشکل است از:

الف: مقامات رهبری کننده مرکزی حزب شامل :
مجمع عمومی ، شورای سراسری ، هیئت اجرائیه
شورای سراسری ، ریاست حزب و کمیسیون تفتیش و
ناظارت مرکزی .

ب: مقامات رهبری کننده محلی حزب شامل: کنفرانس های سازمانهای ولایتی ، شهری ، ناحیوی شهر ، ولسوالی و سازمانهای معادل هریک از آنها در داخل و یا خارج از کشور، شوراهای هیئت های اجرائیه و ریاست هیئت های اجرائیه این سازمانها.

ج : واحد های اولیه (اصلی و شعبوی) و گروپ های حزبی .

الف - مقامات رهبری کننده مرکزی حزب :

ماده پنجم- مجمع عمومی ، بالاترین ارگان رهبری کننده حزب بوده که هر چار سال یک مرتبه دایر میگردد . تعداد اعضای آن توسط شورای سراسری معین و متناسب به کمیت اعضای حزب بوسیله کنفرانس های ولایتی حزبی (یا معادل آن)، انتخاب و معرفی میگردند . دعوت فوق العاده مجمع عمومی با رای موافق دو ثلث اعضای شورای سراسری و یا بنابر تقاضای کتبی که نصف اعضای حزب آنرا طی جلسات واحدهای اولیه حزبی تائید نموده باشند ، صورت میگیرد . مجمع عمومی حزب دارای وظایف و صلاحیت های ذیل است :

- استماع گزارش شورای سراسری و کمیون کنترول و تفتیش مرکزی پیرامون چگونگی کار و فعالیت آنان طی مدت زمان میان دو اجلاس مجمع

عمومی ، بحث پیرامون این گزارش‌ها و اتخاذ تصامیم و تدابیر جدید در زمینه.

- تصویب ، تکمیل و تعديل مرامنامه و اساسنامه حزب

- تصویب نام ، بیرق ، نشان و سرود حزب .

- انتخاب اعضای شورای سراسری حزب .

- تصویب و اعلان انحلال حزب و دلایل آن.

ماده ششم : شورای سراسری حزب در فاصله میان دو اجلاس مجمع عالی حزب ، مقام رهبری کننده حزب است و جلسات نوبتی خود را حداقل در سال دو مرتبه دایر مینماید. اجلاس فوق العاده شورای سراسری میتواند بوسیله رئیس و یا بنابر تصمیم جمعی دو یا چند از اعضای هیئت اجرائیه شورای سراسری حزب ، نیز دایر گردد .

شورای سراسری در برابر مجمع عمومی حزب مسؤول و به آن گزارش دهنده بوده و خود دارای صلاحیت‌های ذیل است :

- استماع گزارش هیئت اجرائیه شورای سراسری حزب از کار و فعالیت آن طی مدت زمان میان دو اجلاس شورای سراسری ، بحث پیرامون این

گزارش و اتخاذ تصامیم و تدابیر در مورد گزارش مذکور.

- انتخاب رئیس شورای سراسری حزب (که در عین حال رئیس هیئت اجرائیه شورای سراسری حزب نیز است) با حداقل اکثریت دو ثلث از آراء و همچنان انتخاب رئیس کمیون نظارت و تفتيش مرکزی با اکثریت ساده، از میان اعضای شورای سراسری حزب برای مدت ۴ سال. رئیس شورای سراسری حزب و رئیس کمیون نظارت و تفتيش مرکزی نمیتوانند بیش از دو دوره پی در پی، کاندید مقامات متذکره گردند.

رئیس شورای سراسری حزب صرف ممثل و سازمانده تعامل سیاست‌ها و فیصله‌های رسمی حزب بوده، در قبال صحبت‌ها، اجرات و روابط سیاسی خویش، مسؤولیت شخصی داشته و مکلف است در تمام موارد مذکور به هیئت اجرائیه شورای سراسر حزب گزارش دهد.

- قبول استعفا و یا سبدکوش نمودن قبل از موقع رئیس شورای سراسری و رئیس نظارت و تفتيش با نصاب آرای انتخاب شده هریک از ایشان.

- انتخاب اعضای هیئت اجرائیه شورای سراسری، معاون (معاونین) رئیس و اعضای کمیون نظارت و تفتيش مرکزی از میان اعضای شورای

سراسری حزب برای مدت چار سال، قبول استعفا نامه و یا سبدوش نمودن آنان از مسوولیتهای مذکور با رای اکثریت ساده از اعضای خویش.

- قبول استعفا و یا اخراج اعضای شورای سراسری حزب از عضویت این شورا به دلایل ارتکاب نقض اصول مندرج اساسنامه حزب ، انتخاب اعضای جدید به عوض آنان و یا بمنظور وسعت شورای سراسری ، با اکثریت آرآ.

- تعیین نصاب نمایندگی و سازماندهی پروسه تدویر کنفرانس های ولایتی (معادل آن) برای انتخاب اعضای مجمع عمومی حزب و تصویب طرز العمل مشخص درین زمینه.

- انتخاب و یا تعديل نام ارگان(ارگانهای) نشراتی مرکزی حزب، تصویب مرام نشراتی این ارگانها، تصمیم مبني بر توقف فعالیت آن (آنها) و یا آغاز فعالیت ارگان نشرانی جدید.

ماده هفتم- هیئت اجرائیه شورای سراسری حزب ارگان رهبری دائماً فعال حزب است که امور جاری حزب را در فاصله زمانی میان دو اجلاس شورای سراسری، رهبری مینماید . جلسات هیئت اجرائیه حداقل در ده سه ماه یک مرتبه (و بیشتر نیز بنابر خواست رئیس و یا تصمیم اکثریت اعضا) دایر میگردد.

هیئت اجرائیه شورای سراسری در برابر شورای سراسری حزب مسؤول بوده؛ به آن گزارشده‌نده و خود دارای صلاحیتهای ذیل است:

- تاسیس و یا تنقیص شعبات مرکزی حزب، تصویب لوایح و طرز العمل کار و فعالیت این شعبات.

- توظیف مسؤولین و معاونین شعبات مرکزی حزب، قبول استعفا و یا سبدکوش نمودن آنان با اکثریت آراء.

- رهبری فعالیت سازمان‌های حزبی در داخل و خارج کشور از طریق شعبات مرکزی حزب و با در نظرداشت مرامنامه و اساسنامه حزب.

- قبول درخواست‌های جمعی برای کسب عضویت حزب و اتخاذ تصمیم درین زمینه.

- استماع گزارش مسؤولین شعبات مرکزی حزب، روسای شوراهای ولایتی (معادل آن)، نمایندگان مسؤول از جانب حزب در سازمان‌های اجتماعی، ارگانهای مجاز دولتی (حکومت و پارلمان)، تحلیل و بررسی این گزارشها و اتخاذ تصامیم و تدابیر جدید در زمینه.

- توظیف اعضای حزب برای شرکت در انتخابات برای احراز چوکی های پارلمان ، سایر ارگانهای مرکزی دولتی و مقامهای مرکزی سازمانهای اجتماعی .

- اتخاذ تصامیم در مورد چگونگی تامین مناسبات با سایر احزاب ، حکومت های افغانستان، سازمانهای اجتماعی کشور و شخصیت های با اعتبار ملی و چگونکی شرکت در ائتلاف ها و جبهه سیاسی با سایر نیروهای سیاسی و اجتماعی در داخل کشور.

- تنظیم و رهبری امور بین المللی حزب.

- تنظیم و رهبری امور مالی حزب.

ماده هشتم- ریاست هیئت اجراییه از رئیس هیئت اجراییه و مسئولین شعبات مرکزی مشکل است ، ریاست هیئت اجراییه مسؤول اجرای دساتیر، تصامیم و مصوبات هیئت اجرائیه و شورای سراسری همچنان مسؤول اجرای وظایف عادی رهبری حزب به کمک شعبات مرکزی بوده و در برابر هیئت اجرائیه مسؤول و به آن مقام گزارشده است.

جلسات نوبتی ریاست هیئت اجرائیه حداقل در ماه یک مرتبه (و بیشتر هم بنابر ضرورت) دایر میگردد.

ماده نهم- کمیون نظارت و تفتیش مرکزی بر چگونگی رعایت و تطبیق اساسنامه حزب بوسیله

اعضا، مقامات و سازمانهای حزبی ناظرت نموده و از چگونگی امور مالی حزب تفتيش و بازرسی بعمل آورده، خلاف رفتاری ها را تشخيص و برملا ساخته و جزاهای لازم برای مرتکبين را به مقامات حزبی پیشنهاد مینماید. کمیون ناظرت و تفتيش و شعبه تشکيلات مرکزی حزب، لايحه مكافات و مجازات اعضای حزب را تنظيم و بعد از تصويب هيئت اجرائيه شوراي سراسري حزب ، نافذ ميگردد. در صورت اختلاف نظر ميان هيئت اجرائيه و کمیون ناظرت و تفتيش مرکزی ، مسئله جهت فیصله به شوراي سراسري محو ميگردد .

برحسب ضرورت کمیون های ناظرت و تفتيش محلی در جنب شوراهای محلی حزبی تشکيل و مطابق به طرز العمل کمیون ناظرت و تفتيش مرکزی، فعالیت مینمایند.

ب- مقامات محلی رهبری کننده حزبی :

مقامات محلی رهبری کننده حزب بادرنظرداشت اصول مندرج مرآمنامه و اساسنامه حزب ، عملکرد خويش را مستقلانه و با قبول مسؤوليت ، مطابق به خواستهای مردمان ، وضعیت و ضرورت محلات شان ، عیار ساخته و تلاش مینمایند حرکت سیاسی اين مردم را تشویق و در مطابقت با اهداف مؤقتی و دورنمایی حزب ، سمت داده و رهبری نمایند.

مقامات رهبری کننده محلی حزب عبارتند از:

ماده دهم- کنفرانس‌های محلی حزبی عالی‌ترین ارگان رهبری کننده سازمانهای محلی حزبی (ولایتی ، ولسوالی، شهری و نواحی شهر) و معادل آنها اند. کنفرانس‌های محلی حزب هرچار سال یک مرتبه در آستانه تدویر مجمع عالی حزب دایر میگردند .

جلسات عمومی واحد های اولیه حزبی اعضای کنفرانس ساختار تشکیلاتی مافوق(مثلاً ولسوالی و یا ناحیوی) را ، کنفرانس های ساختارهای تشکیلاتی ماتحت ، اعضای کنفرانس های ساختار های تشکیلاتی مافوق را و کنفرانس های ولایتی (معادل آن) اعضای مجمع عالی حزب را مطابق طرز العمل و سهمیه تصویب شده به وسیله شوراهای مافوق خویش ، انتخاب مینمایند

هریک از کنفرانس های سازمانهای محلی حزبی در برابر کنفرانس های حزبی سازمان مافوق خود و کنفرانس های ولایتی (یامعادل آن) در برابر مجمع عمومی حزب، مسؤول و گزارشده‌نده بوده و خود دارای تمام صلاحیت های در سطوح محلی خود اند ، که مجمع عمومی حزب در سطح سراسری حزب دارد .

ماده یازدهم- اعضای شوراهای محلی حزبی (ولایتی ، ولسوالی ، شهرها ، نواحی شهر و معادل آنها)بوسیله کنفرانس های حزبی سازمانهای مذکور انتخاب

میگردد. جلسات شورا های سازمانهای محلی حزبی حداقل هر ششماه یک مرتبه و یا هم بنابر دعوت رئیس و یا اکثریت اعضای شورا بصورت فوق العاده دایر میگردد. شورا های سازمانهای محلی حزبی در برابر شوراهای حزبی مافوق خود مسؤول و گزارشدهنده بوده و خود تمام صلاحیت های را در سطح سازمانهای شان دارند که شورای مرکزی حزب در سطح سراسری حزب دara است.

ماده دوازدهم- رئیس ، مسؤولین شعبات و اعضای هیئت های اجرائیه شورا های محلی حزبی ، بوسیله شوراهای شان انتخاب و تحت ریاست رئیس شوراهای محلی تدویر جلسه و فعالیت مینمایند. جلسات هیئت های اجرائیه شوراهای محلی حداقل ماه یک مرتبه و یا هم به دعوت رئیس و یا اکثریت اعضا ، بصورت فوق العاده نیز دایر میگردد . هیئت های اجرائیه مذکور در برابر شورا های خویش و مقامات رهبری سطوح مافوق حزبی مسؤول و گزارش دهنده اند . هیئت های اجرائیه شوراهای محلی حزبی همه صلاحیت هایی را در حیطه مسؤولیت خویش دارند ، که هیئت اجرائیه شورای مرکزی در سطح سراسری حزب دara است.

هیئت های اجرائیه شوراهای محلی حزب ، نظر به کمیت اعضای سازمان حزبی مربوط خویش، میتوانند ریاستهای هیئت اجرائیه را با شعبات مورد ضرورت ،

تحت نظر رئیس هیئت اجرائیه، تشکیل دهنده. درین صورت ریاست های اجرائیه مکلف اند ، حداقل در ماه دو مرتبه تشکیل جلسه دهنده . این شعبات در برابر هیئت اجرائیه سازمان حزبی و شعبات همنوع در سطوح مافوق حزبی مسؤول و گزارش دهنده اند.

مادهٔ سیزدهم- کمیون های نظارت و تفتش سازمانهای حزبی محلی دارای صلاحیت های کمیون نظارت و تفتش مرکزی در حیطه مسؤولیت خود بوده ، مصوبات و دستورالعمل های کمیونهای نظارت و تفتش سازمانهای حزبی مافوق و مرکزی را عملی و از کار و فعالیت خود به آن کمیونها ، شوراها و کنفرانسهاي محلی مربوط، گزارش میدهند.

ج- واحد های اولیه حزب:

مادهٔ چاردهم- واحد های اولیه حزبی ، واحد ساختاری حزب بوده ، بمنظور تامین تماس دائمی و گسترش با مردم ، در محلات زیست (یا هم محلات کار) تشکیل گردیده، بنام « واحد های اولیه حزبی» همان محل ، یاد میگردند. واحد های اولیه حزبی میتوانند نظر به کثرت کمیت اعضای خویش به دو و یا چند واحد شعبوی تقسیم گردند .

تمام اعضاي حزب ، صرفنظر از مقام حزبی شان، در یکی از واحد های اولیه حزبی تنظیم گردیده ، از کار

و فعالیت خود در رابطه به: ارتقای سطح درک علمی - سیاسی خویش، تبلیغ و ترویج اهداف و آرمانهای حزب در میان مردم و جلب و جذب بهترین نماینده گان شان به عضویت حزب و سایر فعالیت های حزبی گزارش داده ، حق العضویت خویش را میپردازند. واحد های اولیه حزبی (و شعبات آنان نیز) نظر به کثرت تعداد اعضای خویش میتوانند به گروپ های حزبی تفسیم گردند . گروپ های حزبی با موجودیت حد اقل ده عضو دریک محل زیست (یا محل کار) تشکیل میگردند. در غیر آن اعضای حزب به گروپ حزبی محل نزدیک ، معرفی میشوند .

هر واحد اولیه حزبی تحت نظر هیئت رهبری خویش مشکل از مسؤول هیئت رهبری ، معاون و اعضای آن، فعالیت مینماید. هیئت رهبری بوسیله جلسه عمومی واحد اولیه حزبی برای مدت یکسال انتخاب میگردد. هر عضو هیئت رهبری گروه حزبی مسؤول پیشبرد امور یک و یا چند گروپ حزبی میباشد . جلسات عمومی واحد های اولیه حزبی هر سه ماه یک مرتبه ، با شرکت حد اقل دو ژلت اعضای خویش و جلسات گروپ های حزبی ماه یک مرتبه تحت نظر مسؤول گروپ حزبی مطابق به طرزالعمل و اجنداي معين داير میگردد. در صورت ضرورت، جلسات واحد های اولیه و گروپ های حزبی میتوانند بطور فوق العاده نیز داير گردد.

درخواست داوطلبان انفرادی عضویت به حزب ، مطابق به طرز العمل شعبه تشکیلات مرکزی حزب ، توسط گروپ های حزبی اخذ و در جلسات واحد های اولیه حزبی مربوط ، در زمینه پذیرش و عدم پذیرش آنان تصمیم اتخاذ میگردد .

فصل سوم

امور مالی حزب

مادهٔ پانزدهم- امور مالی و مصارف حزب از طریق پرداخت حق العضویت اعضای حزب ، کمک های مالی آنان و سایر هواداران حزب ، فروش مطبوعات و نشرات حزبی ، همچنان تشبیسات اقتصادی حرب و سایر منابع قانونی و مشروع ، تمویل میگردد.

حزب عواید و مصارف خویش را مطابق به اصول پذیرفته شدهٔ حسابی و کاملاً شفاف درج و از طریق حساب بانکی انجام میدهد.

فصل چارم

احکام نهایی

مادهٔ شانزدهم- حزب وطن دارای اهلیت حقوقی بوده ، مطابق به معیار های حقوقی کشور، تلاش مینماید در مراجع قانونی دولت افغانستان رسمآ ثبت گردد.

ماده هفدهم- نصاب تدویر جلسات حزبی با حضور حداقل دوثلث اعضا ، همچنان فیصله ها و انتخاب کاندیدان برای احراز مقامات حزبی با آرای اکثریت ساده اعضای حاضر در جلسه صورت میگیرد، به استثنای مواردیکه در این اساسنامه طور دیگر قید گردیده اند.

نوت : اکثریت ساده در متن اساسنامه حزب مفهوم حداقل «نصف جمع یک» را افاده مینماید .

ماده هجدهم- انفال اعضا از ثبت و شمار تشکیلات حزبی در صورت وفات و یا اخراج عضو از حزب ، صورت میگیرد . تصمیم اخراج از عضویت حزب با نقض مشهود اصول مندرج اساسنامه ، بعد از بحث در جلسه عمومی واحد اولیه حزبی اتخاذ و در صورت تائید هیئت اجرائیه شورای سازمان فافوق حزبی ، عملی و ابلاغ میگردد .

مکافات و مجازات (از جمله اخراج از عضویت حزب) اعضا مقامات حزبی به وسیله مقامات مربوطه پیشنهاد و توسط ارگانهای انتخاب کننده آنان نهایی میگردد . مکافات و مجازات اعضا حزب مطابق به طرز العمل هیئت اجرائیه شورای سراسری حزب با در نظرداشت اصول مندرج این سند ، صورت میگیرد .

ماده نزدهم- در صورت استعفا ، غیابت ، مریضی صعب العلاج ، وفات و یا بروز حادثی که رئیس

شورای سراسری و روسای سایر شوراهای حزبی نتوانند هرگز و یا برای مدت زیاد وظایف محولهٔ حزبی را پیش ببرند ، مسؤول امور تشکیلات به حیث معاون او ، الى انتخاب رئیس جدید ، مسؤول بیشبرد وظایف محوله آنان اند.

مادهٔ بیست- حزب وطن با حفظ قبول و احترام به بیرق ، نشان و سرود ملی افغانستان ، دارای بیرق ، نشان و سرود خویش نیز است ، که از طرف مجمع عالی حزب ، تصویب میگردد.

مادهٔ بیست و یکم- حزب با در نظرداشت امکانات مالی خویش بمنظور تبلیغ و ترویج اهداف ، نظریات و سیاست های خود و جلب پشتیبانی مردم از آن ، ارگان (ارگان های) نشراتی را تا سیس مینماید . مسولیت ارگان (ارگانهای) نشراتی مرکزی حزب به یک تن (چند تن) از اعضای شورای سراسری حزب ، از جانب شورای مذکور با اکثریت آراء ، تفویض میگردد .

مادهٔ بیست و دوم- انحلال حزب صرف از صلاحیت اجلاس مجمع عالی حزب بوده ، با آرای سه چارم اعضای حاضر ، صورت میگیرد . درین صورت ، مجمع عالی حزب در مورد انتقال دارایی های حزب به یکی از سازمانهای سیاسی ، اجتماعی و یا هم یکی از موسسات خیریه کشور ، نیز تصمیم اتخاذ مینماید .

ماده بیست و سوم : در شرایط وقوع رویداد های بحرانی غیر قابل پیشبینی ، که تدویر اجلاس مجمع عالی حزب مطابق اساسنامه ، به دلایل عینی و مقتع عینی ممکن نباشد ، صلاحیت های مجمع عالی حزب - با قبول مسؤولیت های تاریخی آن - نیز به شورای سراسری حزب انتقال می یابد.

ماده بیست چهارم - دفتر مرکزی حزب وطن در شهر کابل و نماینده گی آن مطابق ساختار تشکیلاتی آن در محلات کشور قرار دارد .

در فش حزب وطن مشکل از یک قطعه آبی فیروزه ئی رنگ که طول آن دو چند عرض ان بوده و نشان حزب در قسمت فوقانی ثلث دوم ان قرار می گیرد.

نشان حزب وطن دارای تصویر آفتاب در حال طلوع ، محراب منبر در متن سبز محاط با خوشه گندم ، گراري و فیته حاوی سه رنگ سیاه ، سرخ و سبز میباشد که در قسمت فوقانی آن ستاره درخشند و در قسمت تحتانی آن کتاب مفتوح موقعیت می گیرد.

ماده بیست و پنجم : اساسنامه حزب وطن در چهار فصل و بیست و پنج ماده تهیه و ترتیب گردیده ، همراه با متن کامل مرآمنامه توسط مجمع عمومی حزب وطن تصویب است.

و من الله التوفيق